

Příloha F.

Připomenutí.

Arch zápisní budíž na obojí straně dle této přílohy tištěn, na zadní straně ale buď jen tak řečená hlava tabulky opětne uvedena, nikoli však titule nad ní. K tisku buď vzat pevný na vzduchu sušený papír mašinový, arch 21 $\frac{1}{2}$ palce Vídenského zšíří a 16 $\frac{1}{2}$ palce zvýší. Čary příční stájte od sebe na $\frac{3}{4}$ palce Vídenského.

U vyplňování archu zápisního má každý na zřeteli míti připomenutí nížepoložená, kteráž se ale na arších tištěných nemají více opakovati.

1. Nejprve zření buď obráceno k naučení, danému v příloze B.

2. Měsíc a den narození zapsán buď způsobem zlomku, na př. na místě 1. ledna psáno buď $\frac{1}{1}$. Bylo-li by v některém místě potřeba, aby se vědělo, v kterém místě a v které zemi se zapsaný obyvatel domácí narodil, budíž to jak v příloze této, tak i v přílohách A a B přidáno.

V zapisování osob do rubrik dle povolání, živnosti neb výživy jest se tímto spravovati:

- a) do rubriky duchovních zapsati se má duchovenstvo veškerých vyznání náboženských, tedy vyšší i nižší duchovní svěští i řeholní, novicové, bratři lajkové a sestry lajkové, i také těch řádů, v nichž slib se nečiní na celé živobytí, všeho trojího obrádu katolického, též nesjednoceného vyznání řeckého i armenského, mimo to vyšší a nižší duchovní obojího vyznání evangelického a vyznání unitářského, rabíni židovští a t. d.
- b) do rubriky úředníků civilních vepsati se mají všichni civilní úředníci dvorští, státní, obecní a soukromí, též na pensi neb do kviescence daní neb ti, kteří zůstavivše si charakter, kvitovali, mimo to také praktikanti, auskultanti, kandidáti a t. d. a diurnisté konceptní i kancelářští;
- c) do rubriky osob vojenských náležejí netoliko osoby vojenské v skutečné službě postavené, jež mají zapisovati úřadové vojenští, nebrž také oficíři, kteří s charakterem kvitovali, aneb na čas neb navždy byli dáni na pensi (byli za reální invalidy uznáni), též všichni úředníci vojenští a všechny strany vojenské, i na pensi dané, pak služebníci úřední u úřadů vojenských, i kdyžby byli na pensi neb požívali provise, vojáci na neurčitý čas na dovolenou odpustění, invalidové, a konečné osoby, které se u úřadů vojenských k službě připravují aneb za denní plat jsou k nim přijati;
- d) k literátům a umělcům počtení budítež také soukromí učitelové věd a umění, též také hbitosů, malíři, sochaři, umělci hudební, herci divadelní a tanečníci;
- e) do rubriky zástupců právních a notářů zapsati se mají také jednatelé čili agenti veřejní a oprávnění jednatelé soukromí; majetníci kanceláři k vedení prací soukromých a veškeré osoby konceptní a manipulační k nim náležejí;
- f) k osobám zdravotním počítají se mají lékařové, hojčí, lékařové zvířecí a ti, ježto se zvláštním oddělením lékařským oddávají, na př. lékařové k očím, uším neb zubům; mimo to lékárníci, báby, i provisoři, učedníci atd.;
- g) mezi držitele statků položení budíte: majetníci větších neb menších nemovitostí hospodářských, neb hor čili baní, a taktéž pachtýři čili arendatoři nemovitostí takových;
- h) do rubriky držitelů domů a důchodníků zapsán budíž i ten, kdo řekne, že jest soukromník či privatník, aneb že jest živ od svého jmění;
- i) rubrikou fabrikanti a řemeslníci rozuměti se má veškeré průmyslné živnostnictvo, ač nenili dáno do některé jiné rubriky;
- k) k obchodníkům náležejí také ti, kteří obchod vedou v efektech (bankéři, penězoměnci), též sensálové, dohodcové, agenti kupečtí a ti, kdož v příčině komisi cestují;
- l) k plavcům a rybářům připočtení budíte také majitelé lodí a všichni ti, kteří se zaměstnávají plavbou na moři a na řekách, nebo rybařstvím v moři, v jezerech a řekách;
- m) do rubrik pomocníci rozdělení budítež lidé dle připomenutí, daných výše u lit. g, i, k;
- n) rubriky služebníci a nádenníci jsou jasně poznamenány;
- o) do poslední rubriky a potahmo do dvojího oddělení rukriky této zapsány budíte všechny ty osoby, ježto ne-náležejí do některého sloupce výše položeného, též manželky, děti, zchovanci a zchovanky oněch osob, ježto zapsány jsou v jiných rubrikách, ač nenáležejí do některé rubriky výše položené;
- p) vzešlali by snad ještě nějaká jiná pochybnost, má ten, kdo archy zápisní sestavuje, uváživ náležitě okolností, tak předsejiti, aby účelu popisování bylo zadost učiněno.

3. K rubrice věk čili stáří toto se připomíná: věk počítati se má dle roku narození tím způsobem, že se všichni, kteří jsou v jednom roce narození, pokládají za stejně staré a potahmo za tak staré, jak by byli staří dne 31. prosince toho roku, v kterém se popisování koná, na př. kdyžby se popisování bylo konalo léta 1856, zapsali by se všichni ti, kteří se narodili roku 1856 a až do roku 1850, tento počítajíc, do prvního sloupce, ti, kteří se narodili roku 1849 až 1844, do druhého sloupce, ti, kteří se narodili roku 1843 a 1842, mužští i ženské, do třetího sloupce, mládenci, kteří se narodili r. 1841, 1840, 1839, 1838, 1837, 1836, 1835 a 1834, do sloupce 14 až 21letých atd.

Aby se zapisování usnadnilo a nabylo se jistoty, že vše dobře zapsáno, budíž při každém popisování obyvatelstva komisarům popisovacím dána tabulka pomocná v způsobě velkého a zřetelně tištěného listu předkladacího, v kteréž jsou sloupce pro věk obyvatelstva pohlaví mužského i ženského a v nich jak stupně stáří v arších zápisních obsažené i rok narození.

4. Zapisování každé osoby do některého ze sloupců od č. 1 až do 61, děje se tím, že se napíše do sloupce cifra 1.

5. Aby se archy zápisních také při popisování přístím užití mohlo, budíž za liniemi synů a za liniemi dcer, jakož za liniemi těmito a liniemi příbuzných a t. d., zvláště pak za liniemi služebníků, místo několika linií prázdnou ponecháno, aby se tam později zapisovati mohlo.

6. Když arch jest zcela vyplněn, udělá se u sloupců 1 až 61 suma, opraví se průbou, a potom se tabulka podepíše.

Průba v tom záleží, že každá z hlavních rubrik I, II, III, IV a V musí dáti stejnou hlavní sumu.